

ZeRKnij w przyszłość!

**O kwalifikacjach i umiejętnościach
w kontekście edukacji, pracy i cyfryzacji**

19 marca 2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Co wiemy o kompetencjach Polaków? Wyniki badań kompetencji oraz analizy danych administracyjnych.

dr hab. Maciej Jakubowski

Dyrektor Instytutu Badań Edukacyjnych – Państwowego Instytutu Badawczego

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Dlaczego kompetencje są ważne?

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

To rosnące kompetencje były motorem wzrostu w Polsce!

Zmiany w gospodarce i społeczeństwie...

- przemiany demograficzne i migracje
- AI, automatyzacja, robotyzacja
- zmieniające się zawody
- zrównoważony rozwój i odpowiedzialna konsumpcja

...wymagają dostosowań

- zmiany programów kształcenia
- rosnąca rola uczenia się poza szkołą
- uczenie się przez całe życie

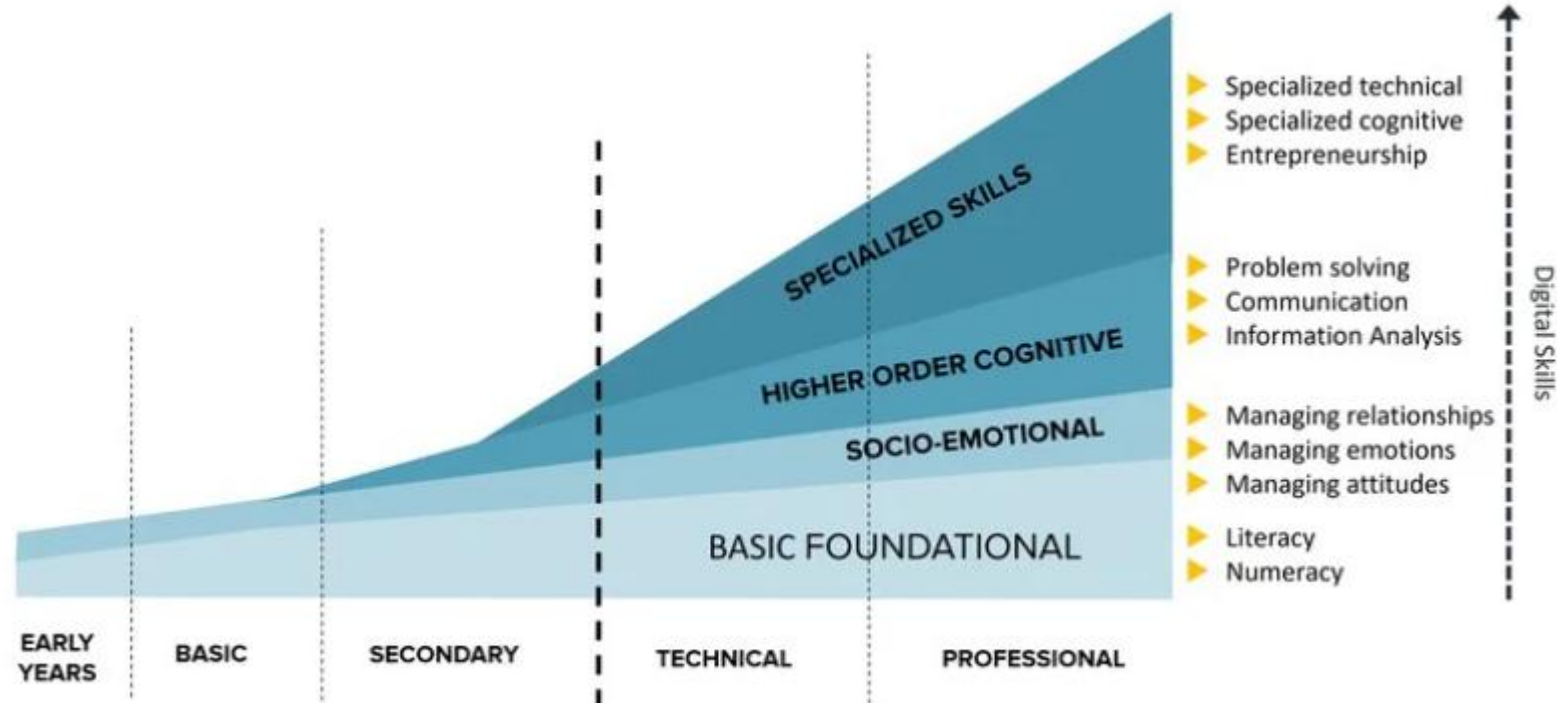
Potrzebujemy wiedzy o kompetencjach, aby:

- Świadomie kierować swoją ścieżką uczenia się i rozwoju
- Zapewnić warunki do rozwoju (odpowiednich) kompetencji

Badania kompetencji

- Jak i czego się uczymy? Czy uczymy się skutecznie?
- Jakie kompetencje są potrzebne?
- Co wiemy o poziomie kompetencji? Jak je mierzyć?

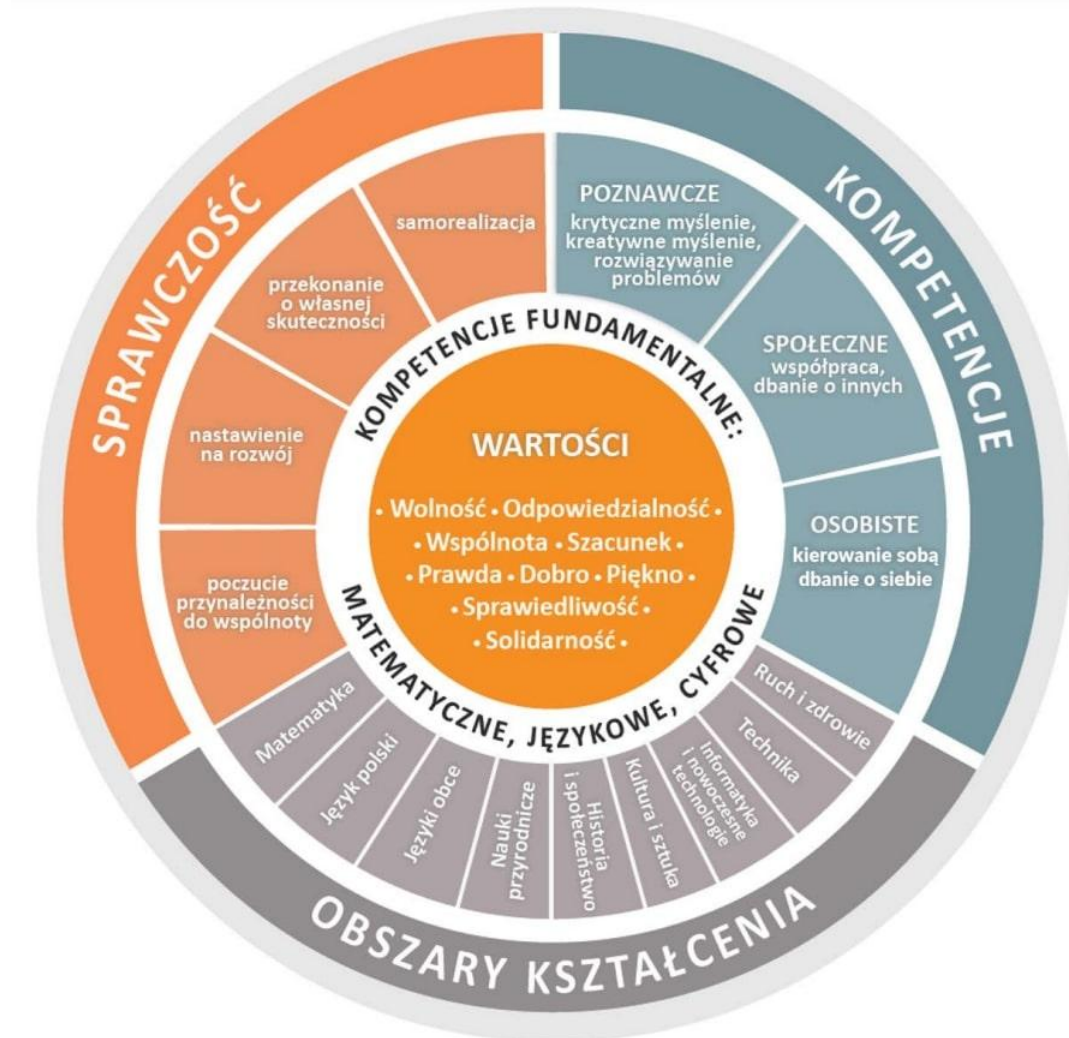
Które kompetencje zyskują na znaczeniu?

Które kompetencje zyskują na znaczeniu? (Profil absolwenta)

Profil absolwenta i absolwentki odpowiada na pytania:

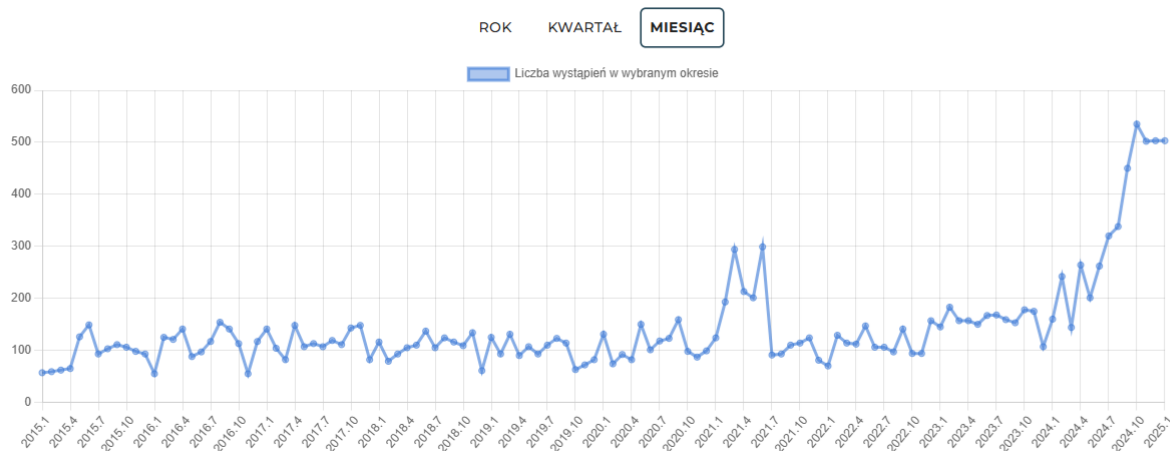
- Jakie kluczowe kompetencje powinna mieć osoba kończąca polską szkołę, by sprawnie działać w nieprzewidywalnym świecie?
- Jakie wymiary (poza kompetencjami) powinny być rozwijane w polskiej szkole?
- W jakich dziedzinach wiedzy powinna sprawnie się poruszać osoba kończąca polską szkołę?

Które kompetencje zyskują na znaczeniu? (ZRK; Monitor ogłoszeń o pracy)

- ponad **6 100 000** ogłoszeń o pracy (pracuj.pl; okres od 01.2015 do 01.2025)
- **opisy umiejętności ekstrahowane** z ogłoszeń o pracy za pomocą autorskiego **modelu AI**
- następnie **przypisywane do grup** umiejętności **ESCO**

Wykres wystąpień w czasie grupy **współpraca z innymi osobami**

Monitor ogłoszeń o pracy beta

Dane z ogłoszeń o pracy w wybranym okresie

Trendy dotyczące grup umiejętności i zawodów

Kwalifikacje z ZRK

Ekstraktor umiejętności

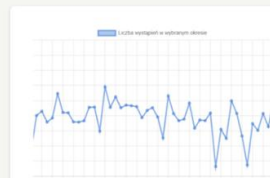
- ✓ Przedstawiam trendy na rynku pracy
- ✓ Prezentuję je w formie wizualnej
 - ✓ Korzystam z modeli AI

Zobacz, co mogę dla Ciebie zrobić

Wyświetl dane dotyczące ogłoszeń o pracy w wybranym

[PRZEJDŹ](#)

Pokaż trendy dotyczące umiejętności i zawodów

[PRZEJDŹ](#)

Pokaż trendy dotyczące kwalifikacji

[PRZEJDŹ](#)

Przeanalizuj ogłoszenie o pracy pod kątem umiejętności

[PRZEJDŹ](#)

Źródło: monitor-ogloszen.ibe.edu.pl (wersja beta)

Na jakie pytania szukamy odpowiedzi?

Perspektywa państwa i jednostki

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Perspektywa państwa

- Czy szkoły i uczelnie dobrze przygotowują młodych ludzi do dorosłego życia?
- Jakie jest zapotrzebowanie na kompetencje na rynku pracy (regionalnym, krajowym)? Czy oferta edukacyjna szkół i uczelni wpisuje się w to zapotrzebowanie?
- Jak sprawić, żeby osoby dorosłe chętniej rozwijały swoje kompetencje?
- Jak i skąd obywatele mogą czerpać wiedzę o kompetencjach?
- Po czym poznać, że działania finansowane ze środków publicznych odniosły sukces?
- ...

Perspektywa jednostki

- Po co mi szkoła? Czego mam się tu nauczyć?
- Jaką szkołę wybrać, jaki zawód?
- Jakie studia? Które z nich otworzą mi drzwi do kariery?
- Czy warto uczyć się dalej? Czego i gdzie?
- Gdzie szukać rzetelnych, uznawanych kursów, szkoleń?
- Czy ktoś może mi pomóc? Gdzie szukać doradcy?
- Czy wiem, co umiem? Czy wiedzą to inni? Jak im to pokazać?
- ...

Badania IBE PIB dotyczące kompetencji

Międzynarodowe badania porównawcze w zakresie edukacji:

- PISA (Programme for International Student Assessment)
 - główny cel: wiedza i umiejętności 15-latków z zakresu rozumienia czytanego tekstu, matematyki i nauk przyrodniczych, w zależności od edycji także z dodatkowych dziedzin (np. myślenie kreatywne)
- PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study)
 - główny cel: badanie umiejętności rozumienia różnych typów czytanego tekstu, literackiego i użytkowego uczniów 4 klasy szkoły podstawowej
- TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study)
 - główny cel: badanie osiągnięć w matematyce i naukach przyrodniczych uczniów 4 i 8 klasy szkoły podstawowej

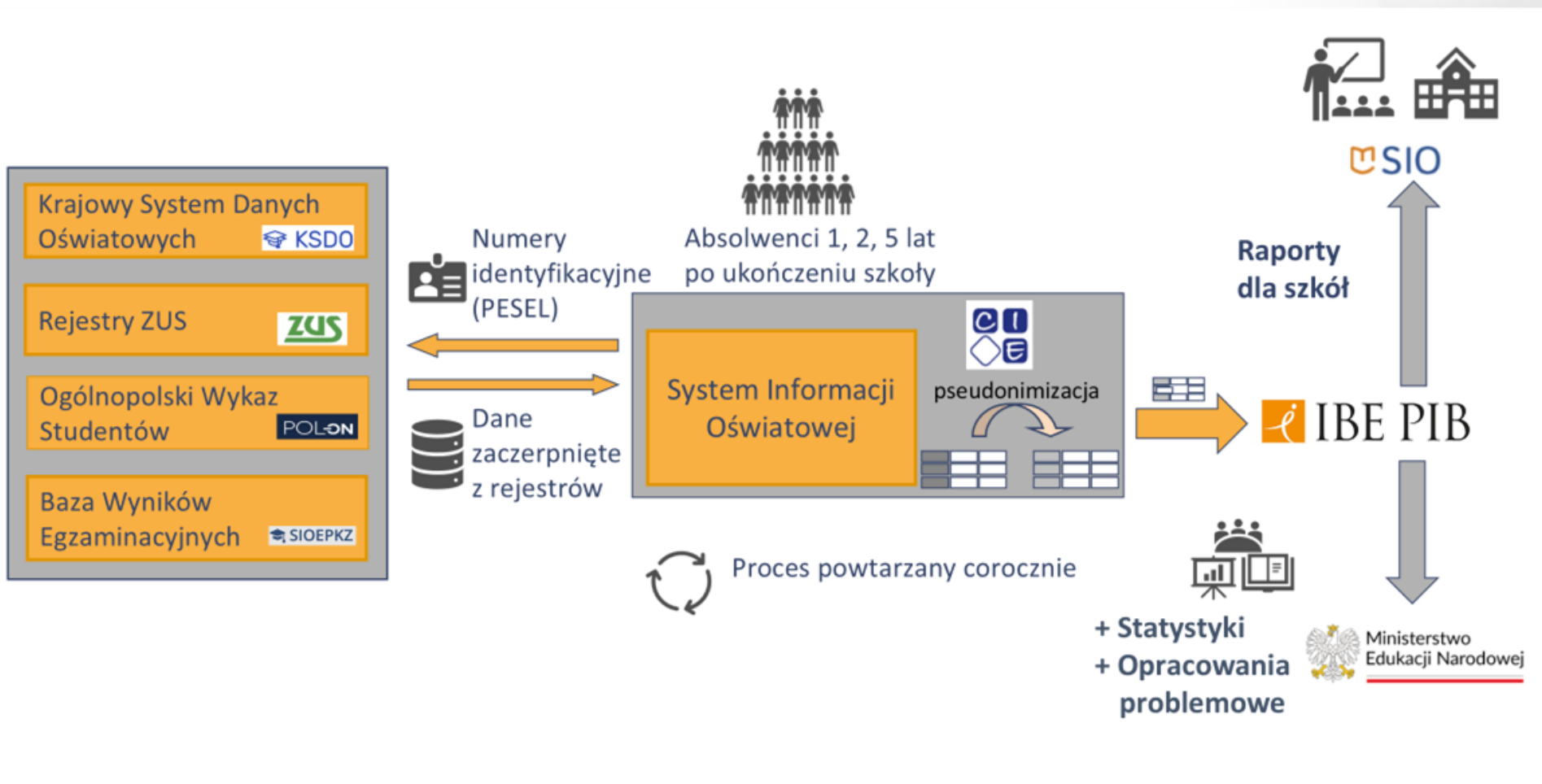
Badania IBE PIB dotyczące kompetencji

Międzynarodowe badania porównawcze w zakresie edukacji:

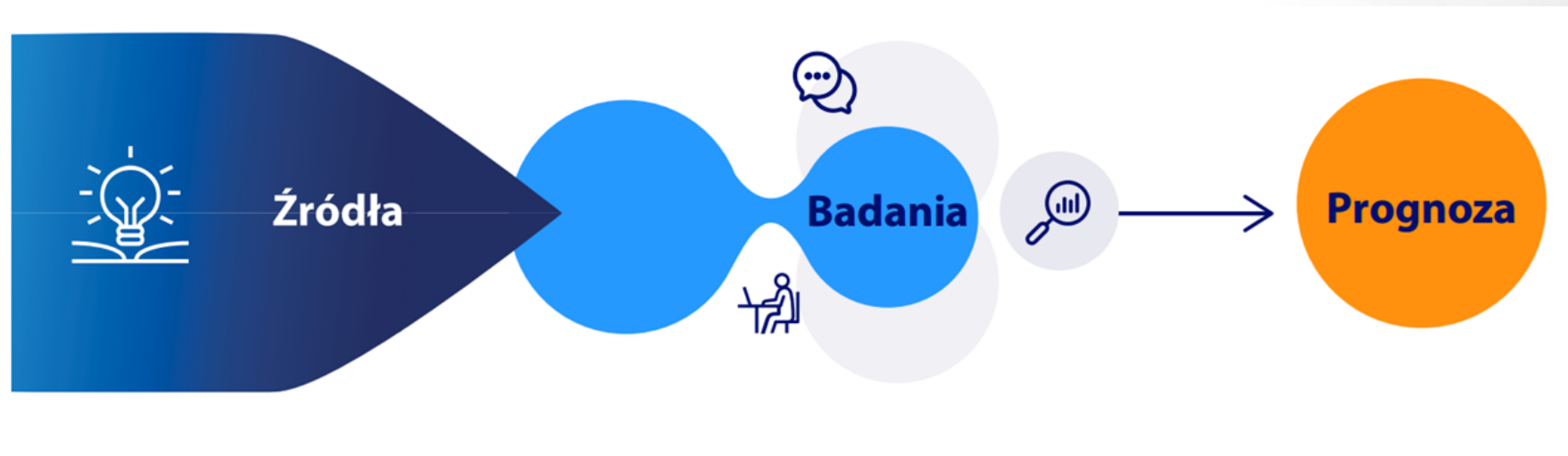
- ICCS (International Civic and Citizenship Education Study)
 - główny cel: badanie przygotowania 8-klasistów do pełnienia roli obywatela w demokratycznym społeczeństwie
- ICILS (International Computer and Information Literacy Study)
 - główny cel: badanie wiedzy i umiejętności 8-klasistów z zakresu obsługi komputera oraz wyszukiwania informacji
 - kolejna edycja w 2028 r.

Monitoring karier

Prognoza - proces badawczy

przegląd tendencji
globalnych,
sektorowych
i regionalnych

uwarunkowania
gospodarcze

pomiar
zrealizowanego
i niezrealizowanego
popytu na pracę

uwarunkowania
podaży pracy dla
oceny popytu
relatywnego

oceny eksperckie
(badanie delfickie)

Źródła danych Prognozy

wybrane

Ilościowe

- Liczba internetowych ofert pracy (Pracuj i CBOP)
- Dane nt. liczby uczniów i absolwentów (SIO, System Informacji Oświatowej)
- Liczba bezrobotnych (PSZ, Publiczne Służby Zatrudnienia)
- Wyniki badań Losów Absolwentów (Monitoring Karier Absolwentów ZUS, IBE)
- Dane nt. aktualnych projektów inwestycyjnych (Kompas Inwestycji)
- Liczba podmiotów gospodarki narodowej (GUS)
- Liczba wolnych miejsc pracy – Badanie wakatów (GUS Z-15)
- Dane z systemu prognozowania polskiego rynku pracy (SPPRP)
- Wskaźnik ujawnionych przewag komparatywnych (Indeks Branż Wiodących, IBW)
- Analiza dopasowań pomiędzy osobami poszukującymi pracy a ofertami pracy

Źródła danych Prognozy

wybrane

Jakościowe

- Branżowe Bilanse Kapitału Ludzkiego (BBKL)
- Regionalne i krajowe inteligentne specjalizacje (RIS & KIS)
- Barometr Zawodów
- Rutynowość zadań zawodowych
- Badanie delfickie
- Wyniki przeglądu badań i analiz ogólnoswiatowych
- Czy zawód kształcony w technikum i szkole branżowej 1 lub 2 stopnia
- Czy zawód nauczany w regionie (tylko dla województw)
- Wyniki prognozy analizy zapotrzebowania na zawody, kwalifikacje i umiejętności z ubiegłych lat

Badania IBE PIB dotyczące kompetencji

- PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies),

Międzynarodowe Badanie Umiejętności Dorosłych

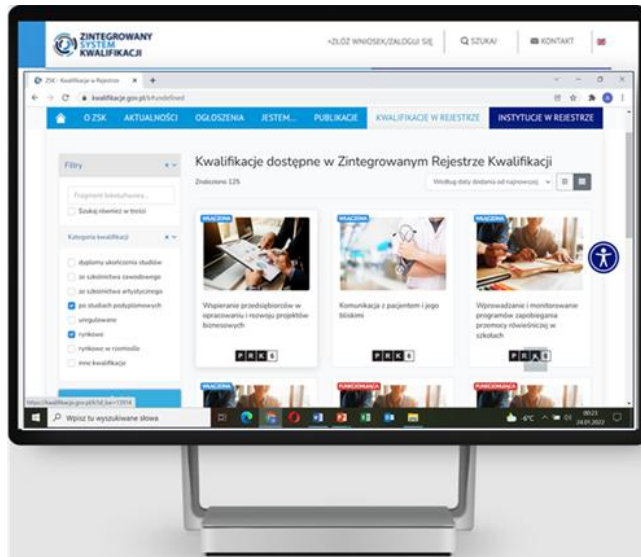
- badanie koordynowane przez OECD
- obejmuje pomiar 3 podstawowych kompetencji: rozumienia tekstu, rozumowania matematycznego, rozwiązywania problemów
- obecny cykl badania obejmuje lata 2018-2024, biorą w nim udział 32 państwa
- jedno z pytań, na które badanie próbuje dać odpowiedź: *W jakim stopniu osoby dorosłe w pracy i życiu codziennym wykorzystują swoje wykształcenie, wiedzę i umiejętności?*

Inne badania IBE PIB dotyczące kompetencji

- Kwalifikacje a potrzeby uczących się dorosłych (2024)
- Uczenie się dorosłych Polaków (2023)
- Nie tylko doświadczenie i kompetencje miękkie. Analiza regionalnego zapotrzebowania na kompetencje i kwalifikacje w wybranych branżach (2023)
- Ścieżki edukacyjne uczących się dorosłych Polaków w Polsce (2022)
- Zapotrzebowanie na cyfrowe poświadczenia w standardzie Open Badges (2022)
- ...

Inne działania IBE PIB dotyczące kompetencji

www.kwalifikacje.gov.pl

- Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji (IBE PIB - podmiotem prowadzącym rejestr na mocy ustawy o ZSK) - wiarygodnego źródła informacji o krajowej ofercie kwalifikacji o gwarantowanej jakości.
- Rozwój narzędzi cyfrowych ułatwiających wykorzystanie danych z Rejestru w planowaniu rozwoju edukacyjnego i zawodowego - w doradztwie i do indywidualnego użytku.
- Opracowanie modeli AI wspierających np. określanie podobieństwa semantycznego kwalifikacji; sugerowanie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji dla opisywanej kwalifikacji.

Rejestr Kwalifikacji

2 332
instytucji

70 000
umiejętności
(bez szkolnictwa wyższego)

19 701
kwalifikacji

z edukacji formalnej (84%)

z edukacji pozaformalnej (16%)

ze szkolnictwa
ogólnokształcącego

dyplomy ukończenia
studiów I, II, III stopnia

wolnorynkowe
(239)

sektorowe (12)

ze szkolnictwa
branżowego

studia podyplomowe

uregulowane (50)

rzemieślnicze (23)

ze szkolnictwa
artystycznego

kształcenie
specjalistyczne

Np. świadectwo ukończenia ośmioletniej szkoły podstawowej, dyplomy zawodowe po ukończeniu technikum, dyplomy ukończenia studiów pierwszego stopnia

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Co wiemy o kompetencjach Polaków?

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Matematyka		Nauki przyrodnicze		Czytanie ze zrozumieniem	
Japonia	536	Japonia	547	Irlandia	516
Korea	527	Korea	528	Japonia	516
Estonia	510	Estonia	526	Korea	515
Szwajcaria	508	Kanada	515	Estonia	511
Kanada	497	Finlandia	511	Kanada	507
Holandia	493	Australia	507	Stany Zjednoczone	504
Irlandia	492	Nowa Zelandia	504	Nowa Zelandia	501
Belgia	489	Irlandia	504	Australia	498
Dania	489	Szwajcaria	503	Wielka Brytania	494
Wielka Brytania	489	Słowenia	500	Finlandia	490
Polska	489	Wielka Brytania	500	Dania	489
Austria	487	Stany Zjednoczone	499	Polska	489
Australia	487	Polska	499	Czechy	489
Czechy	487	Czechy	498	Szwecja	487
Słowenia	485	Łotwa	494	Szwajcaria	483
Finlandia	484	Dania	494	Średnia OECD-23	482
Łotwa	483	Szwecja	494	Włochy	482
Szwecja	482	Niemcy	492	Austria	480
Średnia OECD-23	480	Austria	491	Niemcy	480
Nowa Zelandia	479	Średnia OECD-23	491	Belgia	479
Litwa	475	Belgia	491	Portugalia	477
Niemcy	475	Holandia	488	Norwegia	477
Francja	474	Francja	487	Średnia OECD	476
Hiszpania	473	Węgry	486	Łotwa	475
Węgry	473	Średnia OECD	485	Hiszpania	474
Średnia OECD	472	Hiszpania	485	Francja	474
Portugalia	472	Litwa	484	Izrael	474
Włochy	471	Portugalia	484	Węgry	473
Norwegia	468	Norwegia	478	Litwa	472
Stany Zjednoczone	465	Włochy	477	Słowenia	469
Republika Słowacji	464	Turcja	476	Holandia	459
Islandia	459	Izrael	465	Turcja	456
Izrael	458	Republika Słowacji	462	Chile	448
Turcja	453	Islandia	447	Republika Słowacji	447
Grecja	430	Chile	444	Grecja	438
Chile	412	Grecja	441	Islandia	436
Meksyk	395	Kolumbia	411	Meksyk	415
Kostaryka	385	Kostaryka	411	Kostaryka	415
Kolumbia	383	Meksyk	410	Kolumbia	409

Źródło: Tabela I.2.1, Tabela I.2.2, Tabela I.2.3, Tabela I.B1.5.4, Tabela I.B1.5.5, Tabela I.B1.5.6. OECD, 2023.

Spadek z światowej
czołówki...

ale wciąż w grupie
krajów
z przyzwoitymi
wynikami

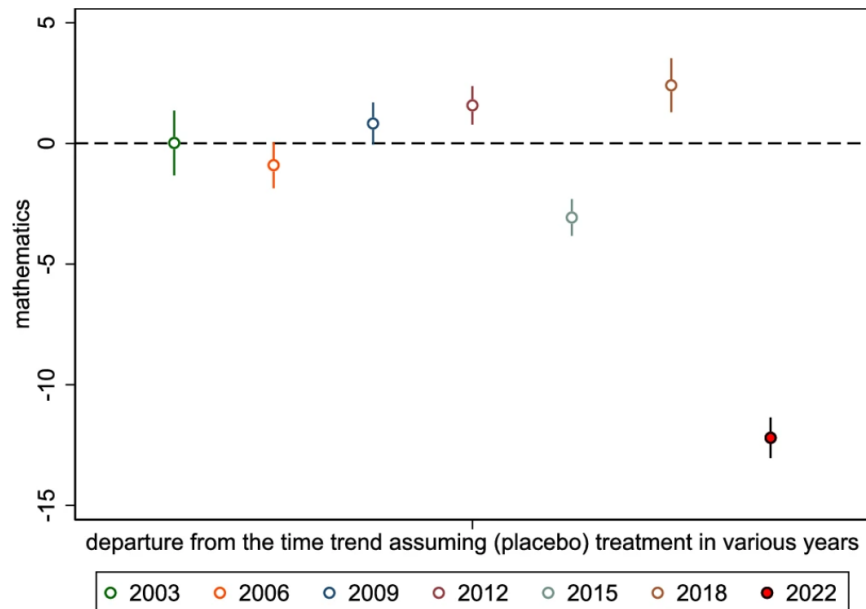
[nature](#) > [npj_science of learning](#) > [articles](#) > articleArticle | [Open access](#) | Published: 22 January 2025

COVID-19, school closures, and student learning outcomes. New global evidence from PISA

[Maciej Jakubowski](#) , [Tomasz Gajderowicz](#) & [Harry Anthony Patrinos](#)[npj Science of Learning](#) **10**, Article number: 5 (2025) | [Cite this article](#)

Fig. 2: Departures from the time trend separately for each year of the PISA assessment.

From: [COVID-19, school closures, and student learning outcomes. New global evidence from PISA](#)

- Średnie wyniki wróciły do stanu z pierwszych pomiarów PISA z lat 2000-2006.
- Zmianę wyników między 2018 a 2022 w Polsce można wiązać z dwoma czynnikami: pandemią Covid-19 i zmianą struktury systemu edukacji, czyli likwidacji gimnazjów i skrócenia wspólnej edukacji ogólnej o 1 rok.
- Spadek wyników przełoży się na szanse edukacyjne, ale także na rynek pracy i wzrost gospodarczy.

KRYZYS POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI DO SZKOŁY

Porównanie w czasie dla 30 krajów o najniższym poczuciu przynależności do szkoły biorących udział w trzech ostatnich edycjach badania PISA, dla których dostępne są dane

	PISA 2015		PISA 2018		PISA 2022	
1	Australia	-0,12	Makao	-0,4	Hongkong	-0,39
2	Estonia	-0,06	Argentyna	-0,11	Kazachstan	-0,14
3	Wietnam	-0,06	Peru	-0,12	Estonia	-0,14
4	Stany Zjednoczone	-0,09	Estonia	-0,13	Kanada	-0,16
5	Urugwaj	-0,09	Litwa	-0,13	Kolumbia	-0,16
6	Wielka Brytania	-0,09	Indonezja	-0,14	Katar	-0,16
7	Czarnogóra	-0,1	Turcja	-0,14	Meksyk	-0,18
8	Katar	-0,1	Irlandia	-0,15	Bułgaria	-0,19
9	Słowenia	-0,1	Jordania	-0,17	Peru	-0,2
10	ZEA	-0,1	Singapur	-0,17	Słowacja	-0,2
11	Kanada	-0,11	Kolumbia	-0,18	ZEA	-0,2
12	Malezja	-0,13	Kanada	-0,18	Argentyna	-0,2
13	Meksyk	-0,14	Wielka Brytania	-0,19	Jordania	-0,21
14	Brazylia	-0,15	Australia	-0,19	Wielka Brytania	-0,21
15	Kostaryka	-0,16	Brazylia	-0,19	Brazylia	-0,21
16	Nowa Zelandia	-0,17	Malezja	-0,19	Singapur	-0,22
17	Łotwa	-0,2	Katar	-0,2	Chile	-0,22
18	Singapur	-0,21	Kazachstan	-0,21	Republika Dominikany	-0,23
19	Peru	-0,22	Nowa Zelandia	-0,21	Australia	-0,23
20	Polska	-0,25	Polska	-0,24	Malta	-0,24
21	Republika Czeska	-0,25	Stany Zjednoczone	-0,24	Łotwa	-0,25
22	Litwa	-0,27	Malta	-0,24	Stany Zjednoczone	-0,26
23	Słowacja	-0,28	Republika Dominikany	-0,26	Malezja	-0,27
24	Kolumbia	-0,31	Łotwa	-0,26	Wietnam	-0,28
25	Bułgaria	-0,34	Słowacja	-0,28	Republika Czeska	-0,28
26	Hongkong	-0,35	Republika Czeska	-0,28	Nowa Zelandia	-0,29
27	Tajlandia	-0,35	Bułgaria	-0,3	Turcja	-0,3
28	Makao	-0,4	Wietnam	-0,34	Polska	-0,31
29	Republika Dominikany	-0,4	Hongkong	-0,39	Makao	-0,31
30	Turcja	-0,44	Tajlandia	-0,4	Tajlandia	-0,34

PIRLS 2021 (4 klasa)

Tabela 9.1. Poczucie przynależności uczniów do szkoły – porównanie między krajami

Kraj	Silne poczucie przynależności do szkoły		Umiarkowane poczucie przynależności do szkoły		Niskie poczucie przynależności do szkoły		Średni wynik skali
	Procent uczniów	Średnia osiągnięć	Procent uczniów	Średnia osiągnięć	Procent uczniów	Średnia osiągnięć	
Albania	95 (0,6)	516 (3,1)	5 (0,5)	493 (8,2)	0 (0,1)	509 (22,3)	12,3 (0,0)
Kosowo	93 (0,5)	426 (3,0)	7 (0,5)	387 (9,2)	1 (0,2)	364 (16,8)	12,1 (0,0)
Macedonia Północna	88 (0,9)	449 (5,6)	11 (0,9)	421 (8,2)	1 (0,2)	408 (18,9)	11,9 (0,0)
Czarnogóra	83 (0,6)	494 (1,8)	15 (0,6)	468 (3,4)	2 (0,2)	453 (9,3)	11,4 (0,0)
Portugalia	82 (0,8)	523 (2,1)	15 (0,7)	509 (3,7)	2 (0,2)	508 (10,7)	11,4 (0,0)
Uzbekistan	82 (0,9)	445 (2,7)	16 (0,8)	414 (4,8)	2 (0,3)	369 (9,8)	11,4 (0,1)
Maroko	81 (1,2)	379 (4,7)	17 (1,1)	351 (6,7)	2 (0,3)	315 (17,8)	11,4 (0,1)
Jordania	80 (1,2)	388 (6,3)	16 (1,0)	376 (6,6)	4 (0,4)	329 (12,2)	11,5 (0,1)
Azerbejdżan	78 (0,8)	451 (3,6)	19 (0,7)	432 (5,3)	3 (0,3)	398 (10,8)	11,1 (0,1)
Bulgaria	77 (1,2)	541 (3,1)	20 (1,1)	546 (4,8)	3 (0,4)	515 (12,7)	11,0 (0,1)
Turcja	76 (1,0)	508 (3,2)	22 (0,9)	465 (5,1)	3 (0,3)	440 (10,7)	11,1 (0,1)
Gruzja	75 (0,9)	502 (2,5)	24 (0,8)	484 (3,9)	2 (0,2)	467 (13,4)	11,0 (0,1)
Bahrajn	73 (0,9)	476 (3,1)	23 (0,8)	430 (4,4)	5 (0,4)	391 (9,1)	10,9 (0,1)
Hiszpania	73 (1,0)	527 (2,3)	22 (0,8)	513 (2,6)	5 (0,4)	501 (5,6)	10,8 (0,1)
Serbia	72 (1,5)	515 (3,6)	24 (1,3)	513 (3,4)	4 (0,4)	494 (7,3)	10,7 (0,1)
Arabia Saudyjska	72 (1,0)	477 (3,0)	23 (0,9)	428 (4,7)	5 (0,5)	405 (9,0)	11,0 (0,1)
Kazachstan	70 (1,0)	507 (2,5)	26 (0,9)	504 (4,6)	5 (0,4)	502 (6,1)	10,8 (0,1)
Oman	70 (1,2)	445 (4,0)	25 (1,0)	408 (5,0)	6 (0,4)	391 (6,5)	10,8 (0,1)
Malta	69 (1,4)	522 (2,9)	26 (1,2)	513 (4,2)	5 (0,5)	478 (6,8)	10,7 (0,1)
Egipt	69 (1,5)	397 (5,9)	25 (1,3)	358 (5,5)	7 (0,6)	354 (7,4)	10,8 (0,1)
Zjednoczone Emiraty Arabskie	67 (0,5)	511 (1,9)	26 (0,4)	460 (2,6)	7 (0,2)	423 (4,9)	10,6 (0,0)
Holandia	66 (1,2)	536 (2,5)	30 (1,1)	512 (3,5)	4 (0,4)	494 (6,7)	10,5 (0,1)
Finlandia	66 (1,0)	556 (2,6)	29 (0,9)	543 (2,9)	5 (0,4)	518 (4,6)	10,5 (0,1)
Brazylia =	64 (1,4)	433 (6,0)	30 (1,2)	426 (5,5)	6 (0,5)	389 (13,4)	10,4 (0,1)
Norwegia (klasa 5)	64 (1,1)	546 (2,3)	30 (0,9)	534 (2,6)	6 (0,5)	513 (6,3)	10,3 (0,1)
Katar	62 (1,1)	508 (3,8)	29 (0,8)	466 (4,9)	9 (0,6)	446 (6,4)	10,4 (0,1)
Niemcy	62 (1,1)	539 (2,4)	31 (1,0)	516 (3,2)	7 (0,5)	495 (5,4)	10,2 (0,1)
Iran =	62 (1,5)	411 (5,5)	34 (1,2)	425 (5,6)	4 (0,5)	385 (12,3)	10,5 (0,1)
Południowa Afryka =	61 (1,6)	308 (5,0)	30 (1,2)	278 (6,2)	8 (0,6)	266 (8,5)	10,5 (0,1)
Irlandia Północna	61 (1,4)	578 (2,7)	33 (1,0)	553 (3,1)	6 (0,7)	525 (7,7)	10,1 (0,1)
Cypr	61 (1,3)	518 (3,1)	29 (0,9)	506 (3,5)	10 (0,7)	484 (4,7)	10,2 (0,1)
Włochy	61 (1,1)	545 (2,6)	32 (0,8)	530 (2,3)	7 (0,5)	513 (5,0)	10,2 (0,0)
Austria	59 (1,0)	537 (2,5)	33 (0,9)	523 (3,0)	7 (0,5)	505 (6,2)	10,1 (0,1)
Dania	59 (1,4)	550 (2,2)	34 (1,1)	528 (3,2)	7 (0,5)	520 (5,6)	10,2 (0,1)
Stany Zjednoczone	59 (2,0)	565 (6,0)	34 (1,8)	536 (10,8)	8 (1,0)	497 (11,1)	10,0 (0,1)
Słowacja	59 (1,3)	529 (3,5)	33 (1,1)	538 (2,8)	9 (0,7)	520 (5,3)	10,1 (0,1)
Nowa Zelandia	58 (1,0)	535 (2,5)	33 (0,8)	518 (3,1)	9 (0,5)	499 (5,7)	10,1 (0,1)
Anglia =	56 (1,5)	566 (2,7)	35 (1,2)	554 (3,0)	8 (0,6)	523 (5,0)	9,9 (0,1)
Irlandia	56 (1,6)	586 (3,1)	36 (1,1)	572 (2,6)	8 (0,7)	541 (5,2)	9,9 (0,1)
Belgia (flamandzka)	54 (1,2)	518 (2,5)	36 (0,9)	506 (2,8)	10 (0,6)	487 (4,9)	9,9 (0,1)
Szwecja	54 (1,3)	553 (2,8)	38 (1,0)	542 (2,4)	8 (0,7)	515 (5,0)	10,0 (0,1)
Australia =	54 (1,1)	549 (2,7)	37 (1,0)	537 (2,7)	8 (0,5)	508 (5,8)	9,9 (0,1)
Izrael =	52 (1,3)	517 (2,6)	33 (0,9)	512 (3,2)	15 (1,0)	510 (4,3)	9,7 (0,1)
Singapur	52 (0,8)	597 (3,3)	37 (0,6)	584 (3,3)	11 (0,5)	560 (4,5)	9,8 (0,0)
Czechy	51 (1,2)	545 (3,0)	41 (1,0)	541 (2,2)	7 (0,5)	525 (5,2)	9,8 (0,1)
Słowenia	51 (1,1)	528 (2,0)	40 (0,9)	516 (2,5)	9 (0,7)	500 (3,4)	9,8 (0,1)
Węgry	51 (1,2)	549 (3,9)	40 (0,9)	536 (3,6)	9 (0,6)	520 (5,4)	9,8 (0,1)
Makao (Chiny)	47 (0,7)	549 (1,5)	42 (0,7)	528 (1,7)	11 (0,4)	508 (4,1)	9,6 (0,0)
Litwa	47 (1,4)	558 (3,1)	44 (1,1)	552 (2,3)	10 (0,7)	535 (4,9)	9,6 (0,1)
Tajwan	46 (1,0)	550 (2,4)	42 (0,8)	543 (2,5)	12 (0,6)	526 (4,4)	9,6 (0,0)
Rosja	46 (1,4)	570 (4,2)	43 (1,2)	569 (3,7)	11 (0,5)	562 (3,7)	9,5 (0,1)
Łotwa	44 (1,1)	536 (3,1)	46 (1,0)	524 (2,9)	10 (0,6)	512 (5,3)	9,5 (0,0)
Belgia (francuskojęzyczna)	43 (1,1)	501 (1,4)	42 (1,0)	496 (1,1)	14 (0,8)	473 (4,7)	9,4 (0,1)
Polska	43 (1,3)	546 (2,9)	47 (1,3)	556 (2,5)	10 (0,6)	541 (4,7)	9,5 (0,1)
Hongkong (Chiny)	43 (1,1)	584 (2,8)	44 (0,8)	569 (3,2)	13 (0,7)	553 (5,3)	9,4 (0,1)
Francja	42 (1,2)	522 (3,3)	50 (1,0)	511 (2,9)	8 (0,5)	495 (4,4)	9,5 (0,1)
Chorwacja	38 (1,6)	563 (3,1)	51 (1,3)	558 (3,0)	11 (1,0)	534 (5,2)	9,2 (0,1)
Średnia międzynarodowa	63 (1,1)	512 (3,2)	30 (1,0)	495 (4,0)	7 (0,5)	474 (7,7)	(10,4) (0,0)

ICCS 2022 (8 klasa)

Kraj	Relacje nauczyciel-uczeń	Kraj	Relacje uczeń-uczeń
Tajwan	56	Tajwan	56
Kolumbia	54	Norwegia	50
Malta	52	Bulgaria	49
Norwegia	52	Holandia	49
Włochy	52	Kolumbia	49
Bulgaria	51	Chorwacja	48
Chorwacja	51	Estonia	48
Szwecja	51	Hiszpania	48
Francja	50	Malta	48
Hiszpania	50	Rumunia	48
Rumunia	50	Włochy	48
Serbia	50	Litwa	47
Estonia	49	Serbia	47
Holandia	49	Szwecja	47
Litwa	49	Łotwa	46
Słowacja	49	Słowacja	46
Słowenia	47	Słowenia	46
Cypr	46	Cypr	45
Łotwa	46	Polska	45
Polska	46	Francja	44

Ocena przydatności edukacji szkolnej w dorosłym życiu

	Polska	Średnia dla krajów OECD
<ul style="list-style-type: none">Szkoła niewiele zrobiła, aby przygotować mnie do dorosłego życia po jej opuszczeniu	58%	48%
<ul style="list-style-type: none">Czuję się dobrze poinformowany o możliwych ścieżkach po zakończeniu szkoły ponadpodstawowej	51%	66%
<ul style="list-style-type: none">Szkoła nauczyła mnie rzeczy, które mogą być przydatne w pracy	51%	70%
<ul style="list-style-type: none">Czuję się dobrze przygotowany do mojej przyszłej ścieżki kariery po zakończeniu szkoły	45%	60%
<ul style="list-style-type: none">Szkoła okazała się stratą czasu	38%	25%

Ciekawość piętnastolatków

Tabela B.1. Ciekawość piętnastolatków – porównanie między krajami.

Kraj	Średnia	Odchylenie standardowe	Kraje OECD	-04	-03	-02	-01	00	01	02	03	04	05	06
Kostaryka	0,44 (0,02)	1,10 (0,01)	OECD											+++
Albania	0,38 (0,03)	1,22 (0,02)												+++
Jamaika*	0,37 (0,03)	1,09 (0,02)												+++
Uzbekistan	0,37 (0,02)	1,20 (0,01)												+++
Gwatemala	0,36 (0,02)	1,15 (0,02)												+++
Panama*	0,35 (0,03)	1,16 (0,02)												+++
Turcja	0,34 (0,02)	1,15 (0,01)	OECD											+++
Peru	0,33 (0,02)	1,04 (0,01)												+++
Mongolia	0,32 (0,01)	1,05 (0,01)												+++
Kosowo	0,31 (0,02)	1,13 (0,01)												+++
Dominikana	0,30 (0,02)	1,29 (0,01)												+++
Meksyk	0,29 (0,02)	1,10 (0,02)	OECD											+++
Kolumbia	0,28 (0,02)	1,10 (0,02)	OECD											+++
Portugalia	0,26 (0,01)	0,97 (0,01)	OECD											+++
Rumunia	0,25 (0,02)	1,01 (0,01)												+++
Grecja	0,21 (0,02)	0,95 (0,01)	OECD											+++
Chile	0,21 (0,02)	1,09 (0,02)	OECD											+++
Paragwaj	0,21 (0,02)	1,04 (0,02)												+++
ZEA	0,16 (0,01)	1,12 (0,01)												+++
Salwador	0,14 (0,02)	1,15 (0,02)												+++
Hiszpania	0,14 (0,01)	1,02 (0,01)	OECD											+++
Singapur	0,14 (0,01)	1,04 (0,01)												+++
Arabia Saudyjska	0,14 (0,02)	1,14 (0,01)												+++
Malta	0,13 (0,02)	1,01 (0,02)												+++
Urugwaj	0,13 (0,02)	1,04 (0,01)												+++
Brazylia	0,10 (0,01)	1,01 (0,01)												+++
Katar	0,10 (0,02)	1,13 (0,01)												+++
Włochy	0,09 (0,01)	0,97 (0,01)	OECD											+++
Korea Południowa	0,09 (0,02)	1,10 (0,02)	OECD											+++
Baku (Azerbejdżan)	0,09 (0,02)	1,23 (0,02)												+++
Malezja	0,09 (0,02)	1,00 (0,01)												+++
Moldawia	0,08 (0,01)	0,96 (0,01)												+++
Francja	0,08 (0,02)	1,03 (0,01)	OECD											+++
Indonezja	0,07 (0,02)	0,88 (0,02)												+++
Gruzja	0,06 (0,02)	1,03 (0,01)												+++
Średnia dla krajów OECD	0,06 (0,00)	1,02 (0,00)												+
Kanada*	0,05 (0,01)	1,01 (0,01)	OECD											+++
Filipiny	0,04 (0,02)	0,96 (0,01)												+++
Austria	0,02 (0,02)	1,10 (0,02)	OECD											+++
Szwajcaria	0,01 (0,02)	1,00 (0,01)	OECD											+++
Argentyna	0,01 (0,02)	1,05 (0,02)												+++
Węgry	0,01 (0,02)	0,99 (0,01)	OECD											+++
Irlandia*	0,00 (0,01)	0,89 (0,01)	OECD											+++
Palestyna	-0,01 (0,02)	1,08 (0,01)												+++
Cypr	-0,01 (0,01)	1,02 (0,01)												+++
Tajwan	-0,01 (0,02)	1,01 (0,01)												+++
Macedonia Północna	-0,02 (0,01)	1,02 (0,01)												+++
Australia*	-0,02 (0,01)	0,94 (0,01)	OECD											+++
Islandia	-0,02 (0,02)	0,88 (0,02)	OECD											+++
Nowa Zelandia*	-0,03 (0,02)	0,95 (0,01)	OECD											+++
Chorwacja	-0,04 (0,01)	1,00 (0,01)												+++
Tajlandia	-0,04 (0,02)	0,86 (0,02)												+++
Dania*	-0,04 (0,02)	0,90 (0,02)	OECD											+++
Kazachstan	-0,04 (0,01)	0,95 (0,01)												+++
Bułgaria	-0,04 (0,02)	1,03 (0,01)												+++
Niemcy	-0,05 (0,02)	1,00 (0,01)	OECD											+++
Jordania	-0,05 (0,02)	1,12 (0,02)												+++
Czarnogóra	-0,07 (0,01)	1,01 (0,01)												+++
Serbia	-0,09 (0,01)	0,97 (0,01)												+++
Wielka Brytania*	-0,09 (0,02)	0,95 (0,01)	OECD											+++
Makao (Chiny)	-0,09 (0,01)	0,90 (0,01)												+++
Hongkong (Chiny)*	-0,10 (0,02)	0,92 (0,01)												+++
Słowacja	-0,13 (0,02)	0,92 (0,01)	OECD											+++
Norwegia	-0,13 (0,02)	1,04 (0,02)	OECD											+++
Belgia	-0,16 (0,01)	0,92 (0,01)	OECD											+++
Estonia	-0,18 (0,01)	0,94 (0,01)	OECD											+++
Finlandia	-0,19 (0,01)	0,91 (0,01)	OECD											+++
Łotwa*	-0,19 (0,01)	0,87 (0,02)	OECD											+++
Ukraina (18 z 27 regionów)	-0,21 (0,03)	0,93 (0,02)												+++
Słowenia	-0,21 (0,02)	0,95 (0,02)	OECD											+++
Litwa	-0,24 (0,01)	0,91 (0,02)	OECD											+++
Polska	-0,24 (0,01)	0,90 (0,02)	OECD											+++
Czechy	-0,26 (0,01)	0,83 (0,01)	OECD											+++
Holandia*	-0,33 (0,01)	0,86 (0,02)	OECD											+++

Wykres 8.1. Ciekawość polskich piętnastolatków.

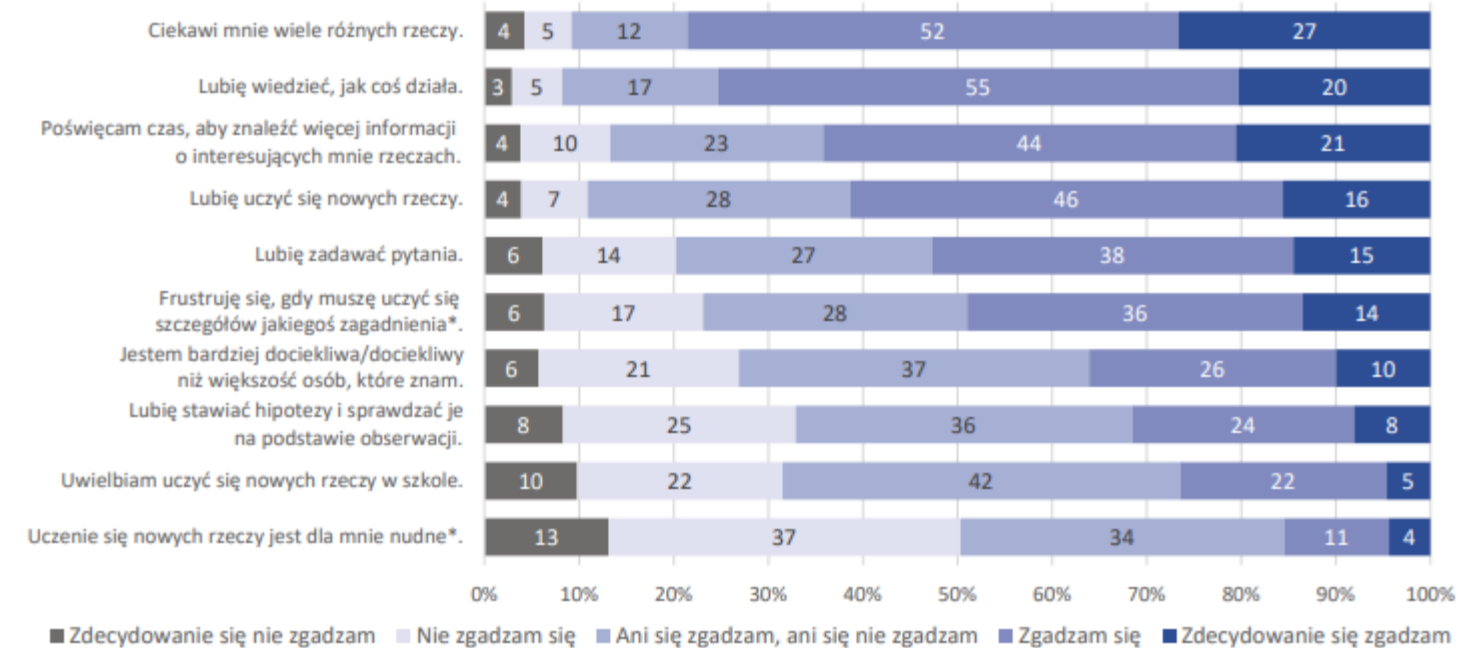

Tabela 1.1. Średnie wyniki rozumienia tekstu, rozumowania matematycznego i rozwiązywania problemów.

Rozumienie tekstu		Rozumowanie matematyczne		Rozwiązywanie problemów	
Finlandia	296 (0,6)	Finlandia	294 (1,2)	Finlandia	276 (1,0)
Japonia	289 (0,8)	Japonia	291 (0,8)	Japonia	276 (0,7)
Szwecja	284 (0,7)	Szwecja	285 (1,0)	Szwecja	273 (0,9)
Norwegia	281 (1,1)	Norwegia	285 (0,9)	Norwegia	271 (0,8)
Holandia	279 (2,0)	Holandia	284 (1,1)	Holandia	265 (0,9)
Estonia	276 (1,2)	Estonia	281 (0,6)	Dania	264 (0,7)
R. Flamandzki (Belgia)	275 (0,2)	R. Flamandzki (Belgia)	279 (0,9)	Estonia	263 (0,6)
Dania	273 (0,6)	Dania	279 (0,8)	R. Flamandzki (Belgia)	262 (0,8)
Anglia	272 (1,0)	Szwajcaria	276 (0,7)	Niemcy	261 (0,6)
Kanada	271 (2,2)	Singapur	274 (0,8)	Anglia	259 (0,9)
Szwajcaria	266 (1,4)	Niemcy	273 (0,7)	Kanada	259 (0,7)
Niemcy	266 (1,0)	Kanada	271 (0,9)	Szwajcaria	257 (0,7)
Irlandia	263 (1,1)	Anglia	268 (1,1)	Austria	253 (0,7)
Średnia OECD	260 (1,8)	Czechy	267 (1,1)	Singapur	252 (0,8)
Nowa Zelandia	260 (1,0)	Austria	267 (0,9)	Średnia OECD	251 (0,2)
Czechy	260 (0,8)	Łotwa	263 (0,9)	Czechy	250 (0,9)
Stany Zjednoczone	258 (1,0)	Średnia OECD	263 (0,2)	Nowa Zelandia	249 (2,1)
Francja	255 (0,8)	Słowacja	261 (1,2)	Irlandia	249 (0,9)
Singapur	255 (0,0)	Irlandia	260 (1,2)	Francja	248 (0,5)
Austria	254 (0,9)	Francja	257 (0,7)	Stany Zjednoczone	247 (1,4)
Słowacja	254 (0,9)	Nowa Zelandia	256 (2,1)	Słowacja	247 (1,1)
Chorwacja	254 (0,7)	Chorwacja	254 (1,6)	Łotwa	244 (0,8)
Korea Południowa	249 (0,9)	Węgry	254 (1,1)	Węgry	241 (0,9)
Węgry	248 (1,0)	Korea	253 (1,0)	Hiszpania	241 (0,8)
Łotwa	248 (1,0)	Hiszpania	250 (0,9)	Korea	238 (0,7)
Hiszpania	247 (1,0)	Stany Zjednoczone	249 (1,6)	Izrael	236 (1,0)
Włochy	245 (0,9)	Izrael	246 (1,2)	Chorwacja	235 (1,5)
Izrael	244 (1,5)	Litwa	246 (1,2)	Portugalia	233 (1,5)
Litwa	238 (0,9)	Włochy	244 (1,7)	Włochy	231 (1,3)
Polska	236 (1,7)	Polska	239 (1,1)	Litwa	230 (1,0)
Portugalia	235 (1,2)	Portugalia	238 (1,9)	Polska	226 (1,0)
Chile	218 (1,0)	Chile	214 (2,3)	Chile	218 (1,9)

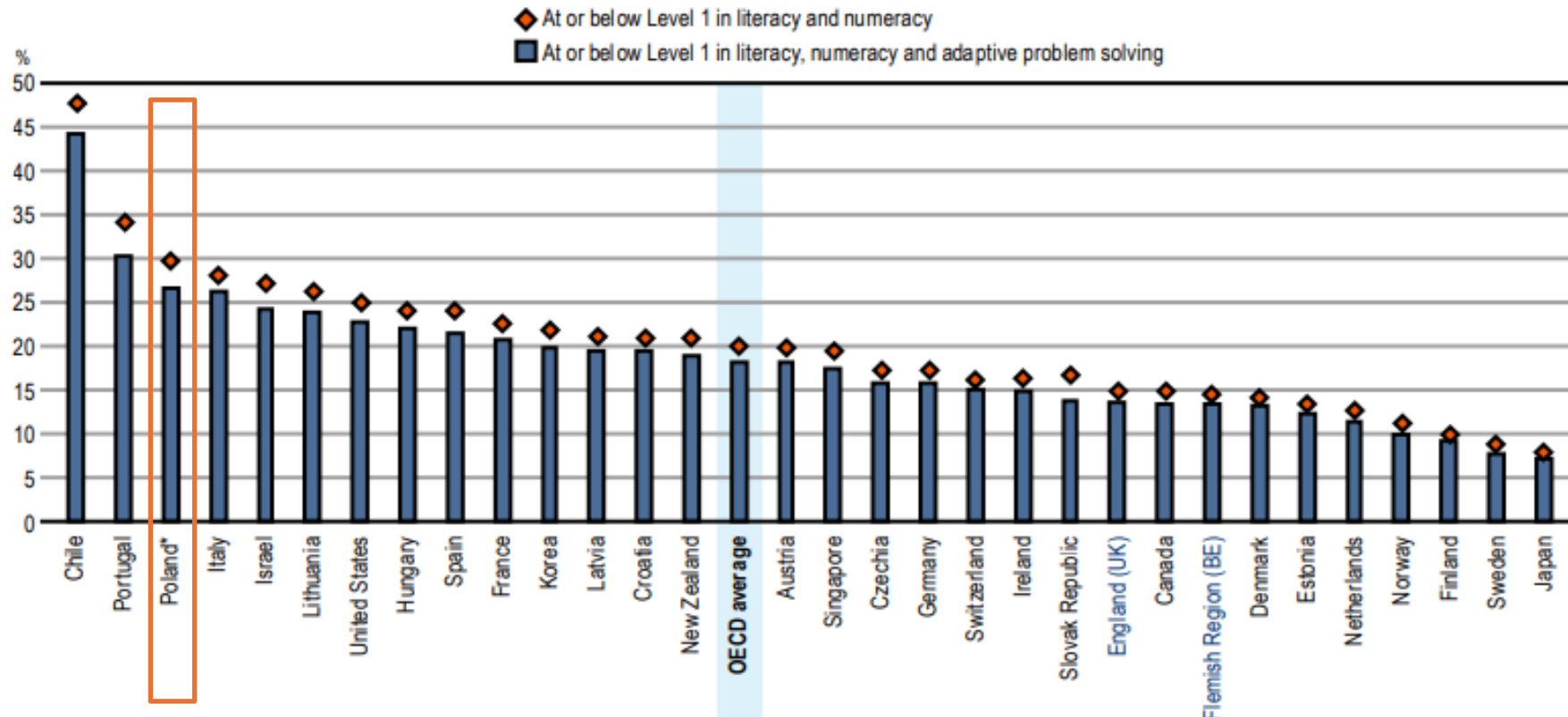
Jakie są kompetencje dorosłych Polaków?

- W ostatniej edycji badania **PIAAC** Polacy uzyskali jeden z najniższych wyników w:
 - rozumieniu tekstu (*literacy*)
 - rozumowaniu matematycznym (*numeracy*)
 - adaptacyjnym rozwiązywaniu problemów (*adaptive problem solving*)

Jakie są kompetencje dorosłych Polaków?

Figure 2.5. Share of adults who are low performing in more than one domain

16-65 year-olds scoring at or below Level 1 in more than one domain

Czy i jak dorośli Polacy się uczą?

70,3%

dorosłych Polaków podjęło co najmniej jedną aktywność edukacyjną w ciągu 12 miesięcy przed badaniem.

Dorośli Polacy najchętniej uczą się nieformalnie.

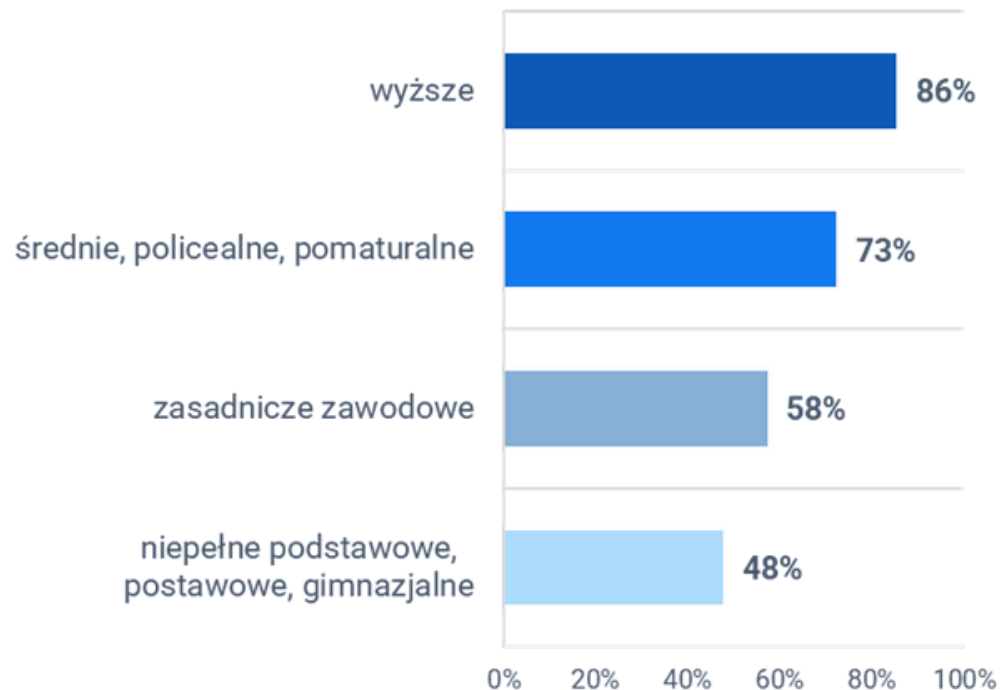
	Edukacja formalna	Edukacja pozaformalna	Uczenie się nieformalne
IBE (UD, 2020)	2,5%	26%	50,6%
PARP (BKL, 2021)	6%	36%	71%
GUS (AES, 2022)	3,9%	21,5%	47,7%

Nieformalne uczenie się Polaków

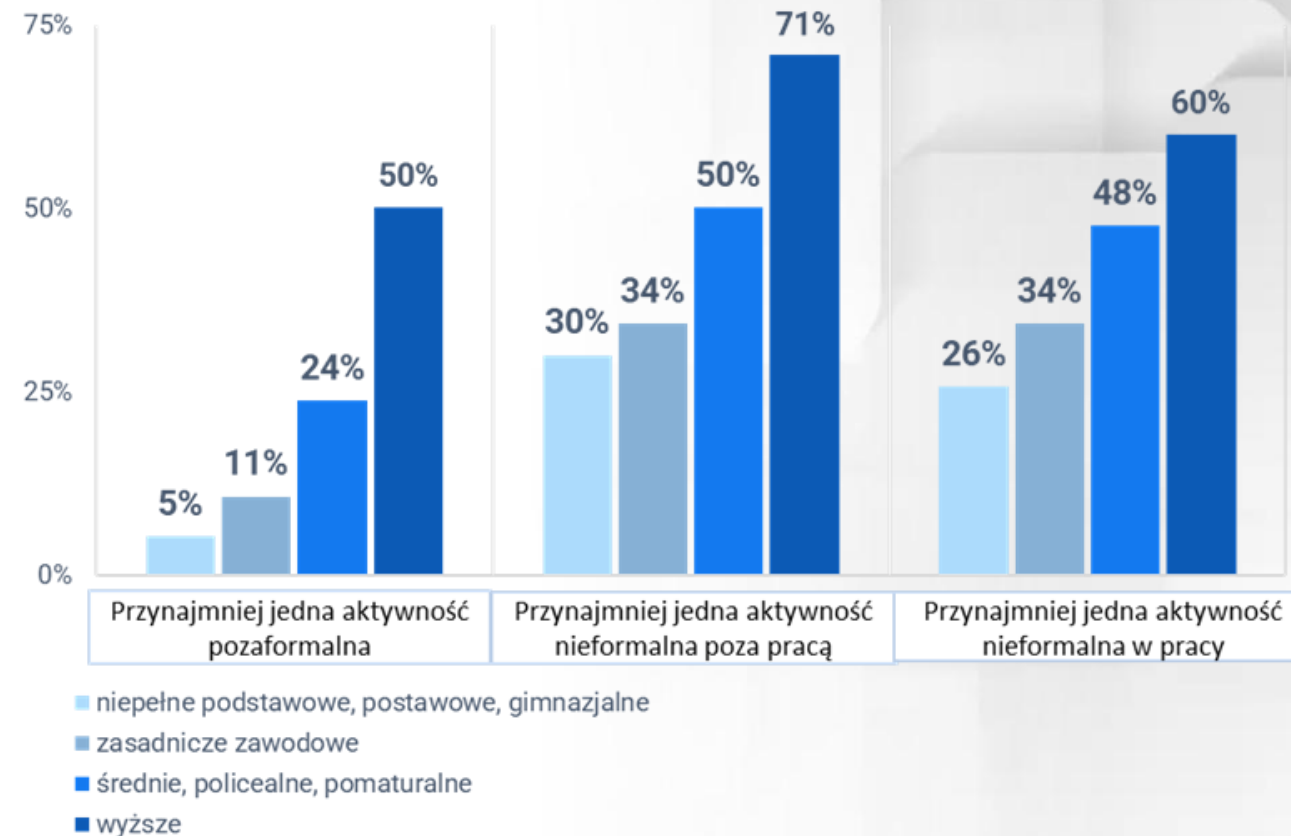

Udział dorosłych w uczeniu się a wykształcenie

Co najmniej 1 aktywność edukacyjna

Udział w różnych formach uczenia się

Dlaczego dorośli Polacy nie uczą się?

Stały katalog barier:

- brak motywacji zawodowej (71%)

Wśród powodów bierności edukacyjnej na pierwszym miejscu niezmiennie od 2010 r. znajduje się wskazanie, że uczestnictwo w kursach czy szkoleniach nie było potrzebne w pracy, BKL 2022/2021

- brak czasu z powodów zawodowych (15%)
- brak czasu z powodów osobistych, obowiązków rodzinnych (14%)
- poczucie braku sensu (*W moim wieku nie ma sensu się kształcić*) (7%)
- brak ciekawych ofert blisko miejsca zamieszkania (7%)

Podsumowanie

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Zdiagnozowane wyzwania

- kształtowanie kultury uczenia się przez całe życie od najmłodszych lat
- szerzej dostępne doradztwo edukacyjno-zawodowe, dla uczniów i osób aktywnych zawodowo
- rozproszenie danych, niepełne wykorzystanie ich przy formułowaniu rekomendacji i projektowaniu rozwiązań na rzecz *lifelong learning*
- zapewnienie powszechnego, łatwego dostępu do użytecznych informacji na temat krajowej oferty edukacyjnej (kto, gdzie, w jaki sposób może z niej skorzystać?)
- brak zachęt po stronie pracodawców

Plany badawczo-rozwojowe IBE PIB

- Dołączenie do światowych liderów badań edukacyjnych
- Krajowe badania reprezentatywne powiązane z analizą danych administracyjnych
- Ewaluacja metodą RCT na dużą skalę – współpraca z globalnymi sieciami (EEF, JPAL, EU Learning Lab, OECD Evidence Web)
- Meta-analizy i propagowanie wiedzy o tym „co działa” w edukacji
- Traktujemy edukację bardzo poważnie!

Plany badawczo-rozwojowe IBE PIB

W obszarze Rejestru Kwalifikacji

- Kontynuacja działań wdrożeniowych, w tym **dalszy rozwój i dopasowanie Rejestru** do potrzeb różnych grup użytkowników, analiza możliwości **poszerzania zasobów** gromadzonych i udostępnianych **danych** (jedno miejsce, wiarygodne dane o kompetencjach użyteczne dla obywateli)
oraz rozwój współpracujących z nim narzędzi, w tym wspierających świadomy rozwój (**chatbot ZeteRka, Kompas szkolnictwa branżowego, Ścieżki rozwoju, Moje portfolio, Metoda bilansu kompetencji**)
- Prace badawczo-rozwojowe w obszarze kompetencji, oparte na danych Rejestru Kwalifikacji i danych powiązanych z Rejestrem, wykorzystujące modele AI, np. do:
 - opracowywania **systemów rekomendacji kwalifikacji, usług rozwojowych do potrzeb/predyspozycji użytkowników,**
 - diagnozowania **podobieństw między kwalifikacjami, zawodami i stanowiskami pracy** m.in. w celu tworzenia **ścieżek rozwoju**, oferty dot. **przekwalifikowania się,**
 - identyfikowania **poziomu kompetencji**, ich **progresu**, podpowiadanie **metod sprawdzania.**

Projekt **Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji jako narzędzia wspierającego uczenie się przez całe życie (ZRK3)**, realizowany przez Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy, współfinansowany jest ze środków programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego.

Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy

ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

tel.: (22) 241 71 00, e-mail: rejestr@ibe.edu.pl

Dziękujemy za uwagę

Znajdź kwalifikację

Patroni honorowi konferencji **ZeRKnij w przyszłość!**

PATRONAT HONOROWY

